

IT-satsning på Norrköpings äldreboenden

Den 16 april 2018 publicerades en debattartikel i Aftonbladet av Pelle Åresson, vars 95-åriga mamma bor på ett äldreboende i en okänd kommun. I debattartikeln beskriver Pelle hur hans mamma efter många år i samhällets tjänst idag bara har nio kronor om dagen att leva för, efter att alla räkningar dragits från pensionen. Hela artikeln vittnar om hur fel det är när styrande politiker inte har tagit sitt ansvar för äldre som trots många år i samhällets tjänst tvingas leva fattiga under ålderns höst. Det vittnar även om vikten av att den service som erbjuds är av hög kvalitet. Tyvärr är inte så fallet idag, varför det krävs rejäla tag för att i kombination med att förbättra äldres ekonomiska situation, skapa nya möjligheter inom äldreomsorgen utöver satsningar på träffpunkter och andra sociala aktiviteter.

Teknikutvecklingen och digitaliseringen i samhället fortsätter med stormsteg, och den nya tekniken öppnar upp för nya möjligheter på flera plan. Tack vare tekniken kan utbildningsmöjligheterna öka och det kan skapa mer stimulans i vardagen, nya möjligheter inom vården, samt för ökad direktkontakt med anhöriga och närstående. Inom äldreomsorgen skulle en god tillgång till digital utrustning i flera fall förbättra livskvaliteten avsevärt, samtidigt som personalen avlastas, genom digitala lösningar för exempelvis distansbesök och hemmonitorering.

I flera länder har man bedrivit forskning på området där man slår fast att videosamtal istället för vanliga telefonsamtal både förbättrar kommunikationen och förhöjer samhörighetskänslan. Äldre med möjlighet till videosamtal känner ett större socialt stöd, har lägre depressionsnivåer och känner sig mindre ensamma (vilket är viktigt då depression är ett enormt problem idag bland äldre). Anhöriga uppskattar likaså videosamtal då de kan se om deras anhöriga blir väl omhändertagna på boendet.

Redan idag använder sig var tredje person över 76 år av Skype och fler än varannan över 76 år använder Facebook. Användandet av digitala kommunikationsmedel är alltså inte så ovanligt bland äldre och om möjligheten utvecklas kan fler slippa känslan av ofrivillig ensamhet, vilket är en känsla som finns bland omkring 70 procent av boende på dagens äldreboenden enligt Socialstyrelsen.

Under föregående år hade bara 144 av 238 svarande kommuner tillgång till internet på sina särskilda boenden i kommunal regi, enligt Socialstyrelsen. Socialstyrelsen har i flera rapporter även gått ut med att utvecklingen av exempelvis e-hälsa och välfärdsteknik går långsamt. Till att börja med krävs det en god tillgång till Wi-Fi på äldreboenden, vilket ett projekt i Järfälla kommun under 2015-2016 visade. Projektet ledde till att flera äldreboenden började använda sig av surfplattor som ett komplement för aktiviteter och för social samvaro. I den moderna värld vi lever i idag bör detta ses som en självklarhet för att tillgodose allas, inklusive äldres, rätt till inkludering i det digitala informationssamhället.

Användandet av exempelvis videosamtal inom kommunens vård- och omsorgsboende skulle öka attraktiviteten till dessa boenden, och därför också stärka konkurrensen. I samverkan med anhöriga kan framtida projekt också utvecklas med nya tjänster, metoder och verktyg till stöd för anhöriga. Enligt socialtjänstlagen har alla kommuner en skyldighet att erbjuda anhöriga stöd varför det krävs ett tydligt anhörigperspektiv i vården. Användandet av Facetime, Skype och liknande verktyg på kommunala äldreboenden kan ses som en bra metod för anhörigstöd genom välfärdsteknik.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa att samtliga kommunala äldreboenden har tillgång till väl fungerande Wi-Fi med tillhörande digitala hjälpmedel.

Markus Wiechel (SD)